

կիր առնելով, չափ անգամ իրեն աննպաստ անձը կ'ընտրէ. ուստի լուսագոյն է որ այդ ընտրութեան իրաւունքը դառնայ կեդր. վարչութեան, որ թէեւ փակեալ ցանկը տուողն է, բայց ընտրող չէ. Ըստ այսմ Հայոց ազգն ալ կաթողիկոսական երկանուն ընտրելեաց փակեալ ցանկ մը ներկայացնող է Ռուսիոյ կայսեր, եւ ամենայն Հայոց կաթողիկոսի ընտրողն է Ռուսիոյ կայսրը եւ ոչ Հայ ազգը:

Իդէպէտ աստ վերստին դարձնել առ նոյն ինքն Պ. Բէչեան իւր սաբաղապանութիւնը. «մինչեւ երբ մերկապարանոց ստուծեամբք եւ անտանելի իմաստակութեամբք պիտի մուրեցնեն այս խեղճ ազգն ոմանք անպատկառ գործիչք»:

Կրնանք ըսել թէ մեր ընդդիմախօսք ալ գրեթէ համադուած են որ Մակարայ ընտրութիւնն ազգային չէ եւ ոչ ալ համաձայն աւանդութեանց Հայ եկեղեցւոյ, ուստի ճարահատեալ ստէպ կ'առաջարկեն թէ ընդունինք այժմ զՄակար, եւ անոր ձեռքը ներկայացնենք մեր ընտրական խնդիրը եւ բարեփոխել տանք զայն:

Պ. Բէչեան, որ պատմութիւնն ուկաած է, ինչ շուտ կը մոռնայ վերջին ժամանակաց եղելութիւնները. երբ ամեն կաթողիկոսական ընտրութեան պահուն, կ'ըսուի մեզ, իրաւունք ունիք Պալատէնիայի դէմ բողոք ընելու եւ վերաքննութիւն պահանջելու, միայն թէ ընտրեցէք (այս անգամ ալ ընդունեցէք) կաթողիկոսը եւ անոր ձեռքը խնդիր մատուցէք: Եւ Պ. Բէչեան կը կարծէ թէ, ամեն անգամ կաթողիկոսը ընտրուելէն յետոյ մուսուլմանութեան տուած երբ Պալատէնեան եւ ամեն ինչ որ կը վերաբերի ամենայն Հայոց Հայրապետութեան, եւ կը կարծէ նաեւ թէ, Պալատէնիոյ դէմ, մանաւանդ անոր ընտրական եղանակին դէմ, ցարդ բողոքուած չէ կամ թէ Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն չորս պատերուն մէջ վիճաբանեալ է եւ չափ խօսուած է արդարեւ, բայց պաշտօնական բողոք մը մատուցեալ չէ առ կայսերական կառավարութիւնն Ռուսիոյ: Ուստի, կ'ըսեն, պէտք է ճանաչենք թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնն օրինաց սահմանին մէջ վարուած է, եւ թէ Մակար սրբազան «օրինաւոր» ընտրեալ կաթողիկոս է ազգին, զի այդ

օրէնքը, Պալատէնեան, ազգէն ընդունուած է եւ պաշտօնապէս մերժուած, բողոքուած չէ:

Ահա իրենց, այսինքն Մակարեաններուն մէկ հատիկ փաստը որուն կը յենուն, եւ կը յաւելուն իսկ թէ, երբ լսեցիք թէ, Մակար քանտիտա եղեր է, ինչու չբողոքեցիք. եւ ըստ որում չբողոքեցիք, այժմ պարտիք ընդունիլ զՄակար իբրեւ կաթողիկոս ամենայն Հայոց:

Մենք ալ իրենց միակ յենարանն, այդ փաստը վերջապէս տապալելով, կնքենք մեր սոյն յօդուածը:

Յովհաննէս, Ներսէս եւ Մատթէոս կաթողիկոսաց բողոքներն արդէն մեր նախընթաց յօդուածոց մէջ բացատրած ենք. այժմ անոնց վրայ նորէն չխօսինք: Այլ խօսինք միայն թուրքիոյ Հայոց բողոքին վրայ, զի Պ. Բէչեան կը հարցնէ թէ, «Թուրքիոյ Հայք երբ բողոքած են Պալատէնիոյ դէմ, ՅԱՅՏՆԻ ԶԻ» . եւ դարձեալ թէ, «ոչ երբեք Պալատէնիոյ ընտրական եղանակին դէմ բողոքուած է»:

(Ծարուակէլէ)

Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՊՍՏՈՒՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ ԵՄԻՆԵԼԵԱՆ-ՐՈՒՄԷԼԻ

Ինչպէս երէկ գրած էինք, դեսպանաց կողմէ ստորագրեալ հաւաքական պատասխանագիրը արտաքին գործոց վսեմ նախարարին յանձնուեցաւ:

Պատասխանագիրը Տաճկաստանի նպաստաւոր կերպով խմբագրեալ է: Տէրութիւնք Պուլկարական միութեան գործը ինչպէս նաեւ Ալեքսանդր իշխանին բռնած ընթացքը խստիւ կը պարտաւեն եւ վեհ. Սուլթանին կառավարութեան խաղաղասէր ընթացքը կը գովեն: Տէրութիւնք կը յանձնարարեն Բ. Դրան այս խոհական ընթացքը շարունակել վստահեցնելով զինքը թէ տէրութիւններէն երաշխաւորեալ արամադրութիւնք անվթար պիտի մնան: Կը յաւելուն նաեւ թէ հաստատապէս որոշած են խաղաղութիւնը պահպանել, եւ թէ ու է պետութիւն մը զայն վերդովել ուզէ, բացարձակապէս արգելել: Նոյնպէս կայսերական

կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն սա կէտին վրայ թէ պուլկարական շարժումը կրնայ սահմանակից գաւառի մը մէջ աղետարեք ազդեցութիւն ունենալ:

Տէրութիւնք այս խրատները տալով հանգերձ կը յայտարարեն թէ կայսերական կառավարութիւնը եթէ իւր իրաւունքները պաշտպանելու համար միջոցներ ձեռք առնու, տէրութիւնք չը պիտի ընդդիմանան երբեք:

— Ստամպուլ կըսէ թէ տէրութեանց պատասխանագիրը Բ. Դուռը համեմուտ միջոցին նախարարաց ժողովը դուստարեալ ըլլալով, ժողովը անմիջապէս վիճաբանութիւն բացաւ այս խնդրոյն վրայ:

Ստամպուլ կը յարէ թէ նախարարաց ժողովը մեծամասնութիւնը տէրութեանց սոյն ծանուցագիրը իբրեւ յստակ եւ որոշ պատասխան մը չըմբռնեց, ուստի որոշեց հեռագրաւ նոր շրջաբերական մը ուղղել տէրութեանց խնդրելով որ վերջնական եւ որոշ պատասխան մը տան, ըստ որում այս անստոյգ վիճակը չ'կրնար այս եւս երկարիլ:

Դարձեալ Ստամպուլ կըսէ թէ նախարարաց ժողովը որոշեց Բ. Էքսանտր իշխանին հրաւեր կարգաւ որ իւր երկիրը վերադառնայ, հակառակ պարագայի մէջ կայսերական կառավարութիւնը պիտի պարտաւորի իրեն դէմ աղբու միջոցներ ձեռքառնուլ:

— Ադրիանուպոլսէն Էքսարէսի կը գրեն թէ հոկտ. 6 էն ի վեր զինուորական զօրութեամբ լի կառավարելու գիշեր ցերեկ Տէտէ—Աղաճէն Ադրիանուպոլիս կերթան, զօրանոցը լեցուելով բազմաթիւ զօրքեր վրոններու ներքեւ կը բնակին, նոր զօրագունդ մը եւ 12 թնդանօթ հոկտ. 12 ին Ադրիանուպոլիս հասեր են: Սահմանադրւած համախմբեալ զօրաց թիւը 24 գունդի հասեր է:

— Չինուորական պատրաստութիւնք Տաճկաստանի մէջ ամենայն փութով առաջ կը տարուին: Ըստ վերջին որոշմանց, կըսէ Էքսարէս, ի դէն՝ կոչուած Օսմանեան զօրաց թիւը մեծ քանակութեան հասած է. պետութեան սահմանադրւածները եւ գլխաւորապէս Պուլկարիոյ եւ Սերպիոյ (Սլաւանիոյ կողմը) կը զրկուին շարունակ: Բէտիֆներու երրորդ դունդերն ալ ի դէն կոչուած են:

Ասոնք Սէլանիք եւ Տէտէ—Աղաճ կը զրկուին: Այսուհետեւ հաւաքելի զօրքերը զանազան ուղի մագիտական դիրքերը պիտի երթան դրաւեն, ամ ն պատահականութեանց առաջն առնելու համար:

— Մայրաքաղաքէս 5—600 զօրք զրկուեցան առջի օր Ադրիանուպոլիս երկաթուղւոյ միջոցաւ, իրենց հետ ունենալով բազմաթիւ պատերազմական մթերք:

— Ստամպուլ ալ կը հաստատուի Էքսարէսի տուած այն լուրը թէ Ադրիանուպոլսոյ կողմը երեք օրէ ի վեր մեծ գործունէութիւն կը տիրէ, երկաթուղւոյ պաշտօնեայք յայտարարեն են թէ Տէտէ Աղաճ—Գուլէլի—Պուրկաղ—Ադրիանուպոլսոյ դժին վրայ 1877 էն ի վեր այսպիսի զինուորական շարժում տեսած չէին երբեք: Մուսթաֆա փաշա շարունակ զօրք կը համախմբուի: Ապստամբ նորաւոր ամրութիւններ կը շինեն: Սակայն նախկին եռանդը չեն ցուցնել, զօրքերը լաւ սպառազինեալ չեն, եւ կամաւոր անօթի մուրացիկներու կը նմանին: Ալեքսանդր իշխանը շարունակ կը պտտի բանակը եւ ժողովուրդը քաջալերելու համար:

— Բօսօփայի կողմը Սերպիական սահմանագիծին վրայ Օսմալ զօրք կը համախմբուի շարունակ: Վէյսէլ փաշա փոխանակ մայրաքաղաքս դալու Բէյվէզա դաշեր է անցեալ շարժու զօրք համախմբելու համար:

— Կավրէլ փաշա առջի պլէհ. Սուլթանին ներկայացաւ:

— Լա թիւրքի կըսէ թէ Օսմանեան եւ Անդղիական դամիսքներ Եգիպտոս երթալով ինչ ինչ բարեկարգութիւններ պիտի ընեն որք պիտի գործադրուին յետ տէրութեանց վաւերացում ստանալոյ: Ասոնք պիտի որոշեն նաեւ Անդղիական զօրաց Եգիպտոսէն երնելու ժամանակը:

Եգիպտոսի մէջ քաղաքս պահ զօրքեր պիտի կազմուին, մեծ մասը Օսմանեան բանակին առնուելով:

— Գահլիէէն կը ծանուցանեն թէ ապստամբ Տօնկուլայի մէջ մեծ գործունէութիւն կը ցուցնեն եւ մտադիր են դէպ ի Հիւսիս քալելու: Հետզհետէ Տօնկուլայ կը զօրացնեն, բազմաթիւ թնդանօթ եւ մեծաքանակ մթերք կամարեն: Ահմէտ Բէշուան անունով

Տոնհոյտի հրամանատար
ներ է յանուն Մէհտիսի :
Աւարտի կայսրուհին շա-
օր Պրէսն կ'ապառուէր , 10
տի մնայ լիժէնը , յետոյ
պիտի գայ : Օսմանեան
թուրքեան հրաման եղած է
ուել զկայսրուհին :
Մօնիթօր կըսէ թէ Բ. Դու-
կապար յայտնէ որ դեռ
վերստին գումարին և Սաիտ
ալ ներկայ գտնուի :
Դուռը երկրորդ ծանու-
ցումը ուղղեր է Պերկրատի և
Պրէսն կառավարութեանց որ-
պի իրենց զինուորական պատ-
ութեանց մասին Բ. Դրան
ին ծանուցադրին պատաս-
ն :
Կը լսենք թէ Պուլկարիայէն
նոր պատուիրակ եւս պիտի
լուր տարածուած է թէ
եան և Պուլկարի զօրաց մէջ
մը եղած է սահմանադու-
ական այս լուրը սուտ է :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Վանայ առաջնորդական տե-
ղապահ Գեր. Պօղոս եպիսկոպոս
Մելիքեան նամակ մը գրելով Ա-
մեն. Ս. Պատրիարք Հօր խնդրեր
է որ իւր պաշտօնավարութիւնը
բաւական համարելով , թոյլ տայ
իրեն Լիմանապատը վերադառ-
նալու որոյ վանահայրութեան
պաշտօնն ունի :
Ս. Պատրիարք հայրը հաւանա-
կանաբար մերժած է Տ. Պօղոս ե-
պիսկոպոսի հրաժարականը :
Միւս կողմէ կը լսեմք թէ Վա-
նայ մէջ խորտուփներ սկսած են
ընդդէմ Տ. Պօղոս եպիսկոպոսի որ
կըսուի թէ ժողովրդեան դժգո-
հութեանց առիթ տուած է :
Ազգ. վարչութիւնը Տիվրիկի
կարեւոր խնդրումն դրադած է այս
օրերս :
Տիվրիկի գիւղացիք կը գան-
դատին թէ Տիվրիկի վաղըժաց
հոգաբարձութիւնը զեղծումներ
գործած է մատակարարութեան

մէջ և հաստատեալ կտակին հա-
կառակ վարուած : Իսկ Տիվրիկի
հոգաբարձութիւնը վարչութեան
ուղղակի միջամտութիւնը կը մեր-
ժէ հակառակ համարելով հաս-
տատեալ կտակին :
Վարչութիւնը իւր հսկողու-
թեան իրաւունքը գործադրելու
ելած է այժմ :
Յառաջիկայ կիրակի օր թօփ-
գարուի եկեղեցւոյ տօնախմբու-
թիւնն ըլլալով , Ամեն . Խորհման
Սրբադան Ս. Պատարագ պիտի
մատուցանէ յիշեալ եկեղեցին :
ԻՆՆԵՐՐՈՐԴ. ՀՐԱՏԱՐԱՌԻՍԻՆ
ՄԻՆԻՍԵՆ ԷՖԵՆՏԻ ԱՅԻԿԵԱՆԻ
Թիւրքերէն Նամականի
Որ որ կողմէ ինքնիշխան ունեւ
յետագայ չորս բաներն որք են .
Ա. Ընթերթանութիւնն այլ եւ այլ
ձեռագրոց
Բ. Ուղղադրութիւն .
Գ. Թարգմանութիւն .
Դ. Խորագրութիւն այլ եւ այլ պաշ-
տօնական եւ ոչ պաշտօնական գրու-
ածոց :
Կը ծախուի ամեն հայ գրավա-
հաւաց եւ ջրախառաց Պօղոս եւ
Յակոբ աղայից ըով ի գին 7 դրու :

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՅ

ՀՐԱՏԱՐԱՌԻՍԻՆ
ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ
ԵՒ

Ս. ՏԵՕՎԼԻԹԵԱՆ

Էօթէն-Սիւ Ֆրանսացի մեծանուն
վիպասանին սոյն նշանաւոր գործը ,
1858 մեծադիր երեսէ և 4 ընդար-
ձակ հատորէ բաղկացեալ , մաքուր
թղթի վրայ զեղեցիկ տպագրութեամբ
ի լոյս ընծայուեցաւ ամբողջ գործը :
Կը պարունակէ զաղկերէն ընտիր
տպագրութենէ մ'ընդօրինակեալ և
մասնաւոր խնամք փորագրեալ 250ի
մօտ զեղեցիկ պատկերք , և բաց ի
ստոնցմէ , 60 ի չափ ալ մեծադիր և
ընտիր պատկերներ , որք մաքուր
թղթի վրայ դատ տպագրութեով զե-
տեղուած են գործոյն մէջ :
Չորս հատորն ի միասին 100 դր :
Մէն մի հատոր 50 դրու :
Ֆաւառաց համար թղթատարի
ծախքով իմասին 120 դրու :
Կեդրոնատեղին է Բուրաստան
Մանկանցի խմբագրատունը , Կ. Պո-
լիս , Էսկի Չապթիէ ճատտէսի , թիւ
65 : Կը վաճառուի նաեւ Պոլսոյ բո-
լոր հայ գրավաճառաց ըով , և Կա-
մուրջի գլուխ ջրավաճառ Պօղոս և
Յակոբ աղայից խանութները , և Պոլ-
սոյ մաքսատան կարգ Չարէհ էֆէնտի
Թորոսեանի թղթավաճառանոցը :

էին , տիկին տը Բէրնիի մայրական չափազանց սի-
րոյն վրայ կը դարմանային :
Տեղեկութիւն չունէին այն ահաւոր թատերախա-
ղէն որ իրենց աչաց առջեւ կը կատարուէր : Ստու-
գիւ մօտէն չէին գիտէր իրերը : Մանաւանդ թէ
լու վճարուելով և աղէկ ուտելով խմելով և բա-
նի մը պէտք չունենալով , աչքերնին գոցել և ա-
կանջնին փակել աւելի աղէկ էր իրենց հա-
մար :
Երբեք չէին կատարելապէս նիհարցած կերե-
ւէր , այլ չէր լար , թերեւս արցունք ալ չունէր .
իւր հանգարտութիւնն ալ հրապուրիչ էր : Երկար
ժամեր , ամբողջ օրեր անշարժ կը մնար , թիկնաթուի
մը վրայ ինկած կամ նստարանի մը տարածուած , և
իւր թմրութիւնը թօթուելու համար ջանք մը չէր
ընէր :
Սենեկին պատուհանին առջեւ պտտգամ մը կար-
երբեմն կուգար հոն կը կանգնէր , բայց ինչպէս միշտ
անշարժ կը մնար արձանի նման : Թաշուները ուրա-
խութեամբ կ'երգէին , իբր զանկա զուարթացնելու
համար , սակայն տիկինը անոնք չէր տեսներ . իւր
աչքերը անորոշ կերպով կը թափառէին ծաղկաւետ
մարդերուն վրայ և երկնից կապուտակը զիտելու ձեւ
մը ունէին , նայուածքը անհունութեան մէջ կ'օրոք-
ուելով :
Ս.յ. վիճակին մէջ տեսնողը անհոգի մարմին մը կը
կարծէր զանկա :
Քուլանժ մարդիկուհին գրեթէ այսպէս էր :

գտնուինք : Կարելի եղածին չափ շուտ ձեզի կըս-
տասեմ : Վաղը առաւօտ եկէք :
Այս նամակին վրայ Սօստէն մէկ ժամու չափ
խորհրդակցեցաւ Պէլեօֆի հետ , և ինչ որ պէտք էր ,
մէջերնին կարգադրուեցաւ :
Այս երկու թշուառականները շատ շուտով կը
համաձայնէին իրարու . միեւնոյն ոճիւրդ գործելու հա-
մար միացած ըլլալով իրարու վրայ չէին կասկածեր .
մէկունն փոտահութիւնը միւսին տպահովութիւնն էր :
Սակարկութեանն ի վեր Սօստէն և Պէլեօ շատ
անգամ տեսած էին զիրար , այս վերջինը միայն իւր
ուղած բաները յայտնելով անոր , գործին վրայ տե-
ղեկութիւններ տուած էր . գործը փափաքածին չափ
յառաջ կ'երթար :
Սօստէն իւր առաջին խոստումը ճշդութեամբ
գործադրած էր , Պէլեօֆի տալով երկրորդ ամսոյն
վերջը 10,000 Ֆրանքի գումարը :
Ուրկէ՞ կ'առնէր այս գրամը , իւր քրոջ ամուսնու-
թենէն ի՞նչեր անշուշտ չէր կրցած 50,000 Ֆրանք յա-
ւելցնել այն տարեկան գումարէն զոր Պ. տը Գուլանժ
անոր կտպած էր ի վարձատրութիւն անոր ծառա-
յութեանց : Չենք կրնար ենթադրել որ անկա մար-
քիկին քսակէն լիարուսն կը յափշտակէր : Եւ միթէ
իւր քեռայրին հարստութիւնը իբր չէ՞ր նկատեր .
հաշիւները կարգադրելու ալ փոյթ չունէր : Մարքիզը
պիտի մեռնէր , մեռեալին հաշիւ չեն տար : Դալով
մարքիզուհւոյն սա գոյութիւն չունէր իրեն համար :
Սօստէն ընաւ հոգ չէր ընէր այլ եւս հէգ օրի-

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Կ. Պօլիս Թաճմիզ Էօնիս փողոց քիս 59

ճիշդ դեմ առ դեմ աղբիւրին

(Հաստատեալ 1 օգոստոս 1885)

Շատեր աղնիւ մերազնէից՝ մի քանի ձախող ձեռնարկունե- րու անյաջողութեան վրայ, ի- րենց հաստատ կարծիք չինած էին թէ, Հայը այս տեսակ գործ չկրնար յառաջ տանիլ, այլ մի- այն օտարն է ընդունակ:

Այս թիւը կարծիք չնշելու հա- մար, վաճառատանս հաստատ- մանէն ջայս օր անցած ժամանա- կամիջոցը բաւական ապահովե- րաչիւք մը լինելով, յուսալից եմ թէ սիրելի աղբայնոցս կողմանէ քան զառաջինն առաւել համա- կիր ընդունելութիւն վայելելու բախտաւորութիւն պիտի ունե- նամ:

Վաճառատանս մէջ կը ծախուի նպարեղէնի վերաբերեալ ամեն տեսակ ընտիր ապրանք՝ փոքր

թէ մեծ քանակութեամբ, « Ե- րան քնի » և թէ երաշխաւորեալ վճարմունք կ'ընտիրեն:

Մէլոս Տէօֆէնէն

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՅԵՏՈՄՈՒ

Լաւագոյն քաւթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դէկ. պէտք ունեցողները պէտք է գիմեն յԱրամեան ապարան, Յակոբեան խան 13 Կ. Պօլիս:

— օ —

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

Մանկանց երկրորդ դիւրը 56 դեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն դասագիրքը ասկէց առաջ հրատարակեալ ՔԵՐԱԿԱՆ ԿԱՄ ՄԱՆ- ԿԱՆՅ ԳՐԳԻՆ Բ. մասն է. և կը պա- րունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, ստածներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ:

Գինն 2 դահլիսն:

Կը վաճառի Մարգարտի գրա- ւանոց, Մերան փողոց: Գալորոց համար 0/0 15 դեղէ կը լինի:

ՔԵՐԱԿԱՆ

ԿԱՄ

ՄԱՆԿԱՆՅ ԳՐԳԻՆ

Բոլորովին նոր տնով

Ե. Տպագրութիւն Պատկերապարզ

Գին 10 դարայ

ՆՈՐ ՀՐԱՏՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յօրինեաց

ԽՈՐԷՆ Վ. ԳԱՔՐ. ԱՇԸԽԵԱՆՅ

Հրամանաւ հեղինակին Տ. Խորէնայ Եպիսկոպոս Հ. Վ. Արմաշու

Հասարակաց կրթութեան պաշտօնէին վաւերացմամբ

Երկրորդ տպագրութիւն

Ի Նիկիովիզա

Ի տպարանի 2. Ս. Աստուածածնի վանոց 1884

Տրամաբանութեան համառօտ այս դասագիրքը՝ որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ զգալին վարժարա- նաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու գործածուելով՝ սպաւած և շատ տե- ւերէ խնդրուած էր: Հեղինակը, Արմաշու վանահայր Գեր. Խորէն սրբ-

ազան, վերստին աչքէ անցնելով տպագրել տուած է:

Կը գտնուի գրաւաճառաց քով Գինն է (6) վեց դահլիսն

ՀԱՅ ԹԷՅՈՎԱՃՈՒ

Թաճմիզ փողոց, աղբիւրին քիս, թիւ 70

Այս վաճառատուն՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ ան- իւր յաճախորդները գոհաց- լու ջանք չէ խնայած, կը նուցանէ թէ Ձինաստանի և վայր բերքերէն այս անգամ նաղան տեսակ (չայ) բերել- ւած է յատկապէս, և կը լը- րէ սիրելի աղբայիններէ, մօ- ւտեղ- դաւառացի Հայ քրո- ծնճիւններէ որպէս զի հաճին զ- մի անգամ ի մօտոյ տեսնել ապրանքներն և փորձել թէ սակայ լաւութիւնը, և թէ ներու աժանութիւնը:

ՏԷՐ—ԽՄԲԱՆ Մ. Յ. ՄԷԼԻ

որդի մը զաւկին վրայ զոր իւր կամքը, իւր սփիւր անբու հարստութեան ժառանգորդ պիտի ընէին:

— Ես պիտի ստեղծեմ այս դիպուածական մա- ռանդորդը, կըսէր ինքնիրեն, վերջը եթէ զիս նեղէ... է՛հ, ուրեմն, դիւրին է ինձ զայն ոչնչու- թեան մէջ խորատուղել ուրկէ դուրս կեննէ:

Աշխարհի ճշմարիտ մարդու մը ամեն հրապուրիչ հանդամանքներովը, Պ. Սօստէն տը Բէռնիէէն աւելի կատարեալ սրիկայ մը գտնել դժուարին էր:

ԺԼ:

ԵՐԿՈՒՆՔ

Պ. տը Բէռնի Բուլանժի պանդոկին էր առանձին:

Տիկին տը Բէռնի եւ իւր աղջիկը ապրիլ ամսոյ վերջերը Փարիզէն մեկնած էին Բուլանժի դղեակը փոխադրուելու համար:

Այս փոփոխութիւնը մօրը համար կրկին օգուտ ունէր:

Նախ խել մը հարցումներու պատասխան տալու պէտք չունէր երկրորդ՝ մէկ հարուածով կը վանէր այն դժուարութիւնները որոց յաղթել վերջին վայր- կեանին կարելի չէր: Յայտնի է որ իւր նպատակին հասնելու համար առանց պզտիկ կասկած մը տալու իւր գաղտնիքը գիւղին մէջ պահել, Փարիզէն աւելի դիւրին էր:

Բուլանժի դղեակը Փարիզէն 25 մղոն հեռի է Սէն-է- Մառնի նահանգին սահմանաց վրայ, Փարի- զէն Սթրասբուրկ տանող հին ճամբէն քանի մը քի- լովէզու հեռի: Կոնաչ բլրի մը եզրը շինուած է սրուն վրայ կը տարածի ճեմելիքը կէս մղոն երկայ- նութեամբ: Գիւղը ձախ կողմը կիսնայ, գեղջիկան բայց հրապուրիչ տեսքով, կանաչներու մէջ:

Դղեակը հարաւ կը նայի: Հիւսիսակողմը մեծա- մեծ ծառեր դալարեաց պսակ մը կը ձեւացնեն եւ աւելի հեռուն ճեմելիքին վրայ գեղեցիկ անտառ մը կը տարածի: Բլրին ստորոտը կը հոսէ Մառն, կա- նաչագոյն ջրով:

Պարտէզներն ալ խիստ գեղեցիկ են. փոքրիկ առուակներ կոռոգեն. ասոնց ջուրերը բարձրէն կը բլրին և ջրանցքներ կը կազմեն: Բոլոր ջուրերը կը միանան և պզտիկ լիճ մը կը կազմեն որոյ ամենէն առատ կողմը կը հոսէ ստորերկնայ ջրվէժի մը մէջ որոյ բերանն է Մառնի աջ եզրերը:

Մարդիկուհոյ վիճակը ամենեւին փոխուած չէր: Դժբաղդ կինը իւր դղեակին մէջ բանտարկուած էր ճիշդ ինչպէս էր Փարիզի պանդոկին մէջ: Միշտ իւր շուրջը լրտես կար և մօրը հսկողութիւնն նոյնն էր: Տիկին տը Բէռնի և ոչ մէկ սպասաւորի կը ներէր որ աղջկան մօտենայ: Միայն իւր անձին վրայ վստահ լինելով դատապարտուած էր իւր աղջկան ինքը ծա- ռայելու, և կերպով մը անոր սենեկին սպասուհին եղած էր:

Դղեակին մարդիկը որ բարի կամեցողութեան տէր